

AKTUEL DANSK POESI NYE STEMME, FORMER OG FORMATER

GYMNASIELÆRERDAG 2025
AALBORG UNIVERSITET

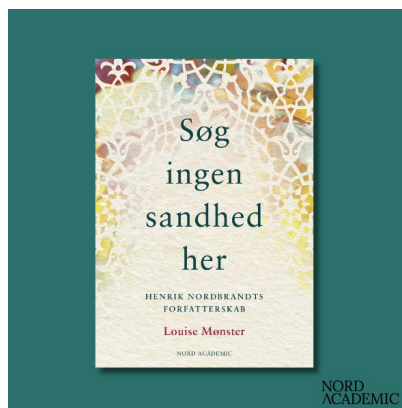
LOUISE MØNSTER
LOUISE@IKL.AAU.DK

AALBORG UNIVERSITET

Louise Mønster

Dr.phil. og lektor i dansk og nordisk
litteratur.

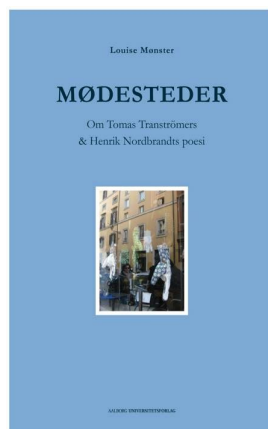
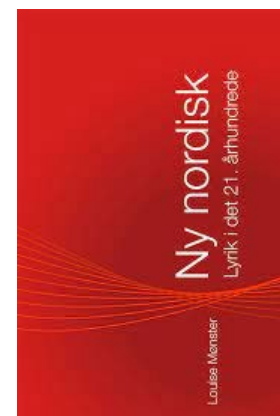

Digtoplæsning
Former og tælleskaber

Louise Mønster, Hans Kristian S.
Rustad, Michael Kallejaa Schmidt

FAGBOKFORLAGET

LOUISE MØNSTER
**NED OP
BRYD BYGGE
NING LIG
ENS HED**
LITTERÆRE HISTORIER I DET 20. ÅRHUNDREDES
NORDISKE MODERNISTISKE LYRIK

AARHUS UNIVERSITETSFORLAG

Samtidspoesi

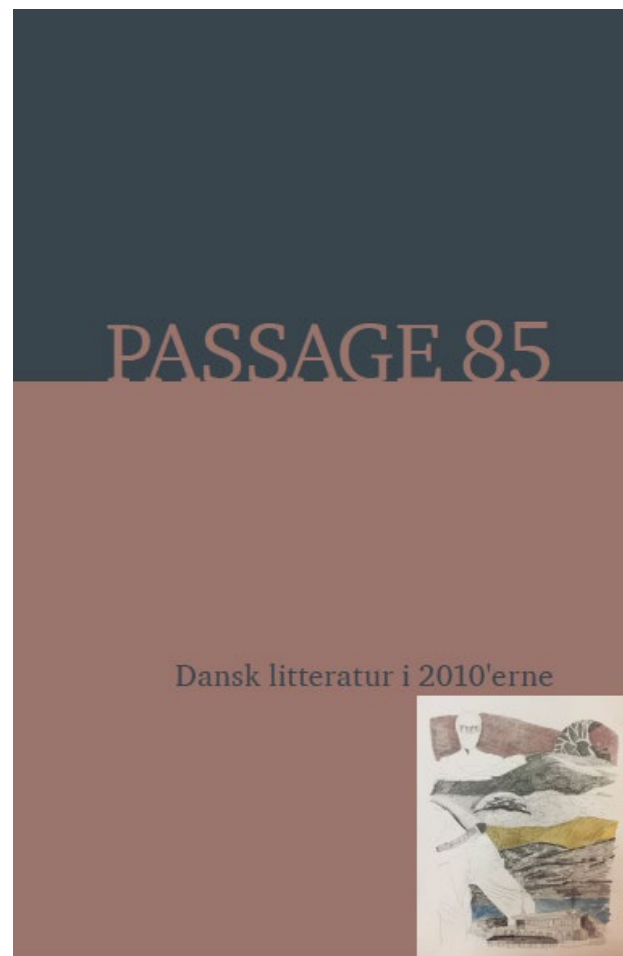
2010'ernes danske litteratur og herunder poesi

Passage 85 (sommer 2021)

Enquete: Hvad vil vi huske 2010'ernes danske litteratur for?

To primære kendetegn ved 2010'ernes danske litteratur og især poesi – sådan som jeg ser det:

1. Øget politisk engagement
2. Øget råderum – poesien har i stigende grad udfoldet sig på tværs af genrer, medier og kunstarter. Den har bevæget sig ud over bogens grænser til digitale platforme og fysiske arenaer.

Peter Stein Larsen: ”Tendenser i dansk lyrik fra 2010’erne” i *Passage* nr. 85

”At beskrive et helt årtis lyrik er selvfølgelig en umulig opgave, da der er udkommet hundredvis af værker, der alle adskiller sig fra hinanden. Jeg vil alligevel prøve at lave en kortlægning af de vigtigste tendenser, som man har set inden for 2010’ernes lyrik, velvidende, at dette kan medføre generaliseringer, at intet forfatterskabs eller værks holdning fuldstændigt kan indpasses i en bestemt kategori, og at talrige forfatterskaber unddrager sig de seks strømninger, som jeg i det følgende vil diskutere. Det drejer sig om: **1) Økokritik, 2) Kønskritik, 3) Grimme følelser, 4) Fysisk sygdom, 5) Psykisk sygdom, 6) Race, migration og flygtningekrise.**” (s. 63)

Centrale tematikker og lyriske stemmer

Økodigtning bl.a. Lars Skinnebach, Theis Ørntoft, Christian Yde Frostholt, Rasmus Nikolajsen, Julie Sten-Knudsen, Nanna Storr-Hansen, Liv Sejrbo Lidegaard eller nu afdøde Knud Sørensen og Eske K. Mathiesen.

Kønskritisk digtning bl.a. Olga Ravn, Asta Olivia Nordenhof, Mette Moestrup, Ursula Andkjær Olsen, Christina Hagen, Niels Lyngsø, Christian Dorph, Bjørn Rasmussen, Luka Holmegaard og Elias Sadaq.

Psykisk og fysisk sygdom/ udsathed bl.a. Asta Olivia Nordenhof, Bjørn Rasmussen, Olga Ravn, Yahya Hassan, Cecilie Lind, Pablo Llambías, Mikael Josephsen, Caspar Eric og Sebastian Nathan.

Migration og flygtningekrise bl.a. Maja Lee Langvad, Eva Tind, Yahya Hassan, Shadi Angelina Bahzeghi, Naiha Khiljee, Peter-Clement Woetmann, Deniz Kiy, Haidar Ansari, Amina Elmi og nu afdøde Henrik Nordbrandt.

En udvidet liste over problematikker i dansk samtidspoesi, som vidner om øget interesse for det i bred forstand politiske

Klima

Antropocæn

Kapitalisme

Forbrugerisme

Magtforhold

Krig

Flygtningekrise

Strukturel racisme

Social uretfærdighed

Klasse

Etnicitet

Adoption

Køn og seksualitet

Fysisk og psykisk sygdom

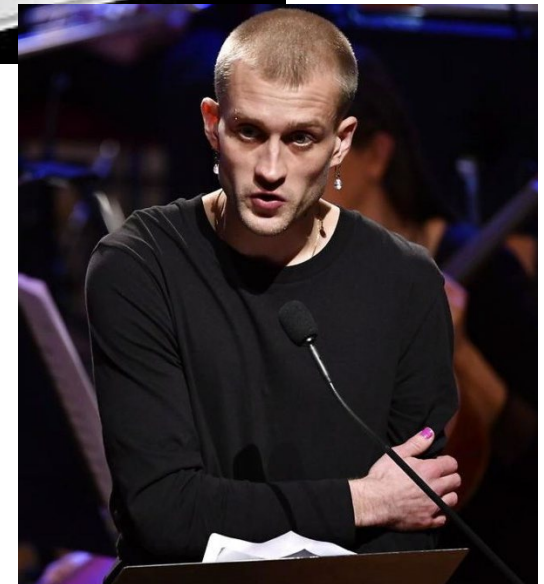
...

Tue Andersen Nexø, Erik Skyum-Nielsen og Kizaja Ulrikke Routhemogensen: *20 før 20. Begivenheder i dansk litteratur 2000-2019* (2020)

20 før 20 vidner om, at forholdet mellem litteratur og politik indtager en central plads i de sidste to årtiers danske litteraturhistorie

- 2004: Irakkrigen i litteraturen
- 2005: Balladen i kølvandet på Jørgen Leths *Det uperfekte menneske*
- 2006: "Det politiskes genkomst", Mette Moestrups *Kingsize*
- 2009: Lukningen af forlaget Borgen
- 2010: Klimakrisens ankomst, Lars Skinnebachs *Øvelser og rituelle tekster*
- 2013: Yahya Hassans livetransmitterede oplæsning i Vollsmose
- 2015: Trykningen af Henrik Nordbrandts "Vuggeviser" i Politiken
- 2016: "Syge sind i konkurrencestaten", Asta Olivia Nordenhofs *Det nemme og det ensomme*
- 2018: Fyringen af Forfatterskolens rektor Jeppe Brixvold
- 2019: Jonas Eikas takketale ved modtagelsen af Nordisk Råds Litteraturpris

Nyere forfatterkollektiver og aktivisme

Klimaaksjon / Norwegian Writers climate Campaign

«Klimaaksjonen består av forfattere, kunstnere, kritikere, oversettere og journalister. Vår målsetting er forankret i Grunnlovens §112: ‘Enhver har rett til et miljø som sikrer helsen, og til en natur der produksjonsevne og mangfold bevares. Naturens ressurser skal disponeres ut fra en langsiktig og allsidig betraktning som ivaretar denne rett også for etterslekten.’»

På sitet indgår også danske digtere som Pia Tafdrup, Lars Bukdahl, Morten Søndergaard, Rasmus Nikolajsen og Liv Sejrbo Lidegaard.

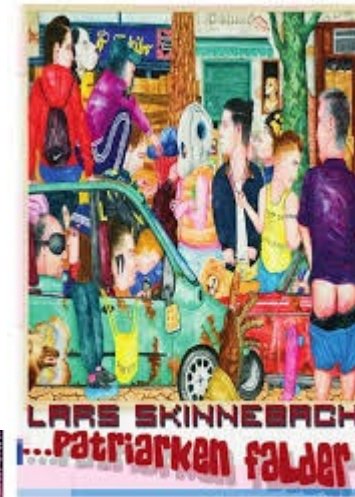
<https://forfatternesklimaaksjon.no/>

Forfattere ser grønt

"Forfattere ser grønt ser klima- og biodiversitetskrisen som tæt sammenvævet med verdens øvrige presserende kriser: den globale ulighedskrise, flygtningekrisen, migrationskrisen, overforbrugskrisen, demokratikrisen, energi- og fødevarekrisen. Alle disse kriser hænger sammen med det kapitalistiske vækstparadigme, der betragter naturen som menneskets fri ressource, og som nu har medført den sjette masseuddøen i Jordens historie."

<http://forfatteresergroent.dk/>

Lars Skinnebach f. 1973

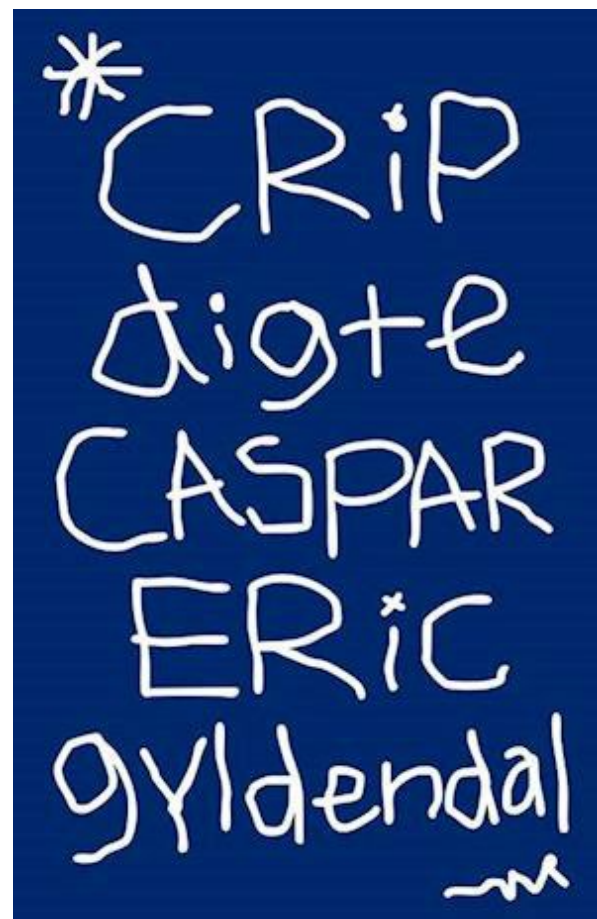
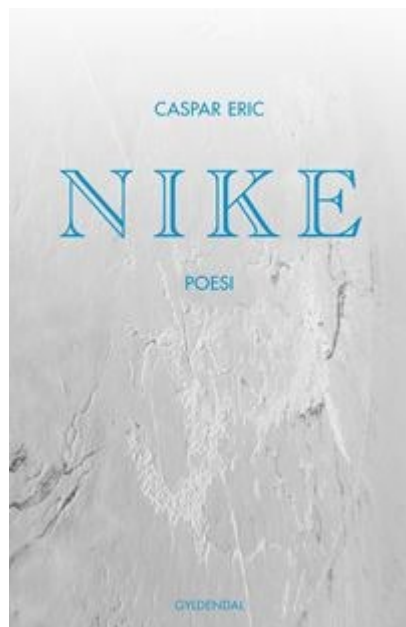

Nye samarbejder, kollektivistiske og tværæstetiske praksisformer

- ▶ **Sorg og Samfund** er et nyt tidsskrift i Danmark med poesi, modekritik og kunst – første nummer udkom i 2022.
- ▶ I første nummer er der nyskrevne bidrag af samtidslitterære stjerner såsom Mette Moestrup, Lone Aburas, Glenn Christian m.fl. samt tidligere udgivne debutanter.
- ▶ Desuden nyoversættelser af bl.a. Emily Dickinson, Ellen Einan og Qui Jin, samt artikler, kunstbidrag m.m.

Caspar Eric f. 1987

Henrik Nordbrandt (1945-2023)

KULTUR

Vuggevis

Lille krigsbarn, hvor går du hen?
Mod øst eller vest?
Hvor i verden tror du
du finder en ven?

Lille krigsbarn, hvad passer dig bedst:
Et hullet tæppe?
En krydsfinerskiste?
En redningsvest?

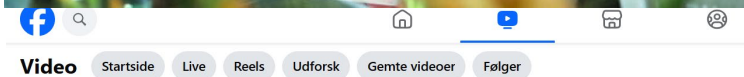
Lille krigsbarn, hvor vil du dø:
Hvor bomberne falder
eller i åben sø?

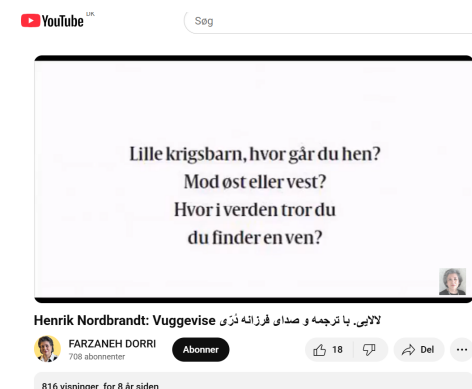
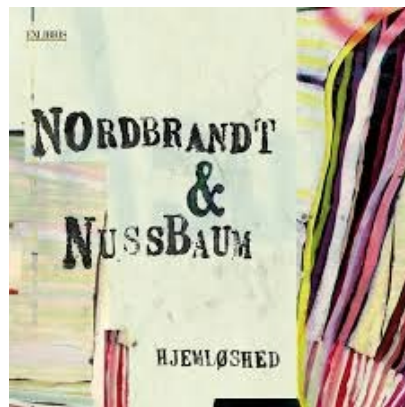
Lille krigsbarn, hvor vil du hen?
Vælg selv. Bare vi aldrig
skal se dig igen.

HENRIK NORDBRANDT

I dag handler
2. sektion om
flygtninge

Exit

Samtidspoesien er kendetegnet ved et bredspektret politisk engagement og ved at indgå i et vidtforgrenet medieøkologisk og begivenhedskulturelt kredsløb.

Det ansporer til, at man interesserer sig for samtidspoesiens mange forskellige former – på tværs af trykte og digitale medier, skriftlige og oplæste formater – og for de særlige måder, som poesien kan bidrage til refleksion over samtidens problematikker.

Derfor er det også oplagt, at man ikke blot læser poesi med sine elever, men tager sammen med dem ud og oplever poesi live. I Aalborg bl.a. på Kunsten, Ordgejst, Hovedbiblioteket, Studenterhuset og til litteraturfestivalen Ordkraft.

